

Pass och identifikationskort
för sjömannen Carl Vilhelm Johansson, New-York 1918

(Plats för pass med foto)

Jag tackar den högste, som givit mig kryp, motsett denne sjöman Carl Vilhelm Johansson, att under 30 långa år, på villande hav se världen. Jag är ännu mer tacksam att jag fick nedskriva vad han i sitt liv upplevat och själv berättat.

En dag åkte jag dit och blev väl emottagen. Hushållerskan Hulda kokte först kaffe, ja det vill säga gott bönekaffe. Sedan satte vi oss alla tre runt stora bordet mitt på golvet i stugan, och så började sjömannen berätta:

Carl Vilhelm Johansson, född den 22 september 1866, något senare kallad Johansson på Brännmarken, Svanshals. Jag föddes på Särtzhöga, andra stället från landsvägen räknat, Vällers torp. Kort därefter flyttade vi till Kärrbo under Solberga, Svanshals socken. Därifrån blev det snart igen att flytta till ett ställe på Brännmarken kallat Muren eller Muratorpet, vilket låg i långsida mot ett lodrätt berg, och fick då berget tjänstgöra som långvägg. Fadern Johan, kallad Johan i Muren, var en mycket begåvad man, ehuru fattig, hade han som djurläkare och pulverman stort anseende. - Vid 14 års ålder flyttade jag som mjölnardräng till Mjölby, sedan till Bockarp som bonddräng, Stallberga i Sya socken, varefter jag återkom till mjölnarlivet vid Gudhems kvarn och återigen till Mjöby kvarn, sedan Ginkellösa kvarn i 3 år, varefter han var utlärd mjölnare vid 22 års ålder.

Färden gick sedan till Linköpings träförädlingsfabrik, och Singers symaskiner i 3 år. Därefter gifte han sig i Linköping och hade det gott ställt i arbetet på Singer. Min hustru var livgrenajärsdotter Elin Kristina Torn, fadern tjänade knekt vid Tornby i Sankte Lars socken.

Vi var 2 levnadsglada människor med 2 flickebarn, gift i 3 år, då färden gick till Amerika, där vi bosatte oss i Brocklyn - New-York i 4 år. Så rymde min maka med barnen från mig med en annan Linköpingsman, till Montana stat, en ungdomsbekant. Rymningen var väl planlagd, jag for samma väg efter till Montana och letade, men fick långnäst resa hem till Brocklyn som en övergiven.

Knappt inte vetande vad jag gjorde, tog jag sjömanslivet som eldare på båtar i saltvatten, först till England och sedan jorden runt, i hela 30 förskräckliga långa år, med mellanrum då och då hem till Brocklyn. En gång hittade jag på kajen i en tomlåda ett skrikande flickebarn, 6 månader gammalt, som med sina små händer tog dem om

min hals i bön om hjälp, tog jag hand om barnet och lämnade det till en bekant i staden Brooklyn, för årlig betalning, som mitt eget barn. Nu fick jag något att leva för, flickan kallades min, och blev min, växte upp, fick skola, och fick plats som kassörska på en bank. Senare fick jag veta att modern var ungrare, en svartögd en, litet vildsint, men belåten med vad som hänt. När jag sedan gammal och trött satte kosan hem till Sverige igen, ville flickan följa med sin Pappa till Sverige, vilket jag förhindrade henne som otänkbart, då hon hade det bra, och den självförsörjande flickan ungrare-amerikan skrev sedan hem till mig i Fridhem som min kära dotter, tack kära du, Pappa.

Då jag lite misstänkt spörjde sjömannen med frågan: Har Du varit gungande på båt på Medelhavet, komsvaret korrekt ja, många gånger. På stilla Havet, jordens yttersta rand så långt, att kompassen icke ^{gick} rätt utan bakvänt.

Då jag hela tiden i timmar intervjuat sjömannen, hade Hulda, hushållerskan, som även var fästemö, förnöjsamt suttit med stilla, hopknäppta händer. Vid min återresa värmdde hon kaffekokaren med tilltugg, goda våfflor och en sorts vetebrödskransar, brynta i flott. Visst var jag en lycklig man och högt tack Hulda och hennes sjöman.

Då sjömannen efter ett så långt livs tider och år åter vid Göteborg trampade Sveriges kära moder mullen, satte han med sina dollar växlade i Svenska kronor c:a 12.000 kr, färden mot Linköping med tåg, och vidare till barndomsminnen där, Brännmarken i Svanshals, där han oberäknat träffade barndomsvännen Hulda, även hon ett fattigmansbarn. De gjorde upp och inköpte egendomen Fridhem med ko och några höns, möbler och husgeråd m m, och så kom Hulda Frid, (till?) Frid. Sjömannen med sitt livs meriter var begåvad, lagom lång, hård mager kropp, storpratare, mörklagd med bruna ögon och ett sydlänst utseende i stort. Hulda var som kvinna litet klumpig, lågt stående, tystlåten och eftergiven. Trodde att allt vad sjömannen gjorde var bra.

Denna avskrift har gjorts 28 mars 1990 från en tidigare avskrift vilken anskaffats av Stig Öberg, född och uppvuxen vid Berns Kvarn, i Röks socken.

Denna kopia fogas till beskrivningen av torpet Muren som tillhört Kärr 1:1 och har inventeringsnummer 16.

Ivan Andersson